

“De Schavuiten begeleidt de kinderen bij de groei en ontwikkeling door te kijken naar de mogelijkheden en niet naar de beperkingen en ondersteunt de ouder(s)/ verzorger(s) hierin”.

Pedagogisch beleidsplan

De Schavuiten Leiden

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
2.	Missie en Visie	3
2.1	Missie.....	3
2.2	Visie	3
2.3	Missie en visie op de groepen	3
3.	Integratie	4
3.1	Ieder kind is uniek	4
3.2	Documentatie.....	4
4.	De vier pedagogische basisdoelen van Marianne Riksen Walraven	5
4.1	Bieden van een veilige basis.....	5
4.2	Stimuleren van persoonlijke competentie	5
4.3	Bevorderen van sociale competentie.....	6
4.4	Overdragen van normen en waarden	6
5.	Onze werkwijze	7
5.1	Reggio Emilia en Emmi Pikler	7
5.2	De ontwikkeling uitdagen en ondersteunen	7
5.3	Volgen van ontwikkeling	10
5.4	Overgang naar een andere groep	11
5.5	Beroepskracht-kind-ratio en samenstelling	11
5.6	Personeel.....	12
5.7	Extra dagdelen.....	13
5.8	Samenwerking met externe partners.....	13
6.	Veiligheid	14
6.2	Veiligheid op de groepen	14
6.3	Vierogenprincipe	14
6.4	Omgaan met kinderziekten	15
6.5	Vaccinaties en infectieziekten.....	15
7.	Overig	16
7.1	Nieuwsflits	16
7.2	Nieuwsbrief	16
7.3	Mediabeleid.....	16
7.4	Klachtencommissie.....	16

1. Inleiding

Dit pedagogisch beleid biedt een kader voor het dagelijks handelen van de medewerkers van De Schavuiten. Dit kader is in hoofdlijnen vastgesteld. Er zijn vijf verticale (0 t/m 4 jaar) waar reguliere opvang en zorg aan kinderen met een zorgbehoefte geboden wordt. Onder extra zorgbehoefte bij kinderen wordt het volgende verstaan: Kinderen met bijvoorbeeld een somatische aandoening en epilepsie waarbij verpleegkundige handelingen nodig zijn en/of verpleegkundig toezicht noodzakelijk is. Ook kinderen met een ontwikkelingsachterstand of gedragsproblematiek voortkomend uit een somatische aandoening worden gezien als kinderen met een extra zorgbehoefte. Alle groepen hebben een eigen werkwijze die vanuit dit kader als werkplan zijn opgesteld. Hierdoor hebben ouders inzicht in de werkwijze van de Schavuiten. Ouders kunnen de werkplannen opvragen om in te zien.

Verantwoorde kinderopvang en kindzorg in één:

De Schavuiten is een plek waar reguliere en verpleegkundige zorg voor alle kinderen in de leeftijd van 0 t/m 4 jaar geboden wordt. De Schavuiten biedt een veilige plaats waar ouders hun kinderen met een vertrouwd gevoel kunnen brengen. Hier kunnen alle kinderen met elkaar samen spelen, ontdekken en zich op hun eigen tempo ontwikkelen. Ook wanneer zij een extra zorgbehoefte hebben.

Er wordt gewerkt met een team deskundige begeleiders: pedagogisch medewerkers met een MBO en HBO achtergrond en (kinder)verpleegkundigen met een MBO en HBO achtergrond. Zij nemen de tijd om echt te luisteren naar de (extra) behoeften en wensen van de kinderen. Er wordt goed gelet op de non-verbale signalen, zodat ieder kind zich gehoord en begrepen voelt. Dat zorgt voor een gevoel van veiligheid en geborgenheid. Zo nodig wordt er extra zorg en/of begeleiding gegeven bij de ontwikkeling van het kind. Dit kan ondersteund worden door logopedie en/of fysiotherapie. Zorgdoelen worden zoveel mogelijk in het dagelijks werken met de kinderen geïntegreerd.

2. Missie en Visie

2.1 Missie

“De Schavuiten begeleidt de kinderen bij de groei en ontwikkeling door te kijken naar de mogelijkheden en niet naar de beperkingen en ondersteunt de ouder(s)/ verzorger(s) hierin”. Om een gezin zoveel mogelijk tegemoet te komen bieden we opvang voor chronische zieke kinderen. Ook de broertjes en zusjes kunnen bij ons naar de opvang.

We werken met vijf verticale groepen van 0 t/m 4 jaar.

Met elkaar, ieder met zijn eigen talenten.

Doordat de kinderen met extra zorgbehoeften geïntegreerd zijn in de groepen en er op deze manier verschillende doelgroepen en leeftijden zijn, staat het leren van elkaar als eerste pedagoog nog meer voorop (het kind leert van en met elkaar). Hierdoor komt ieder kind beter tot zijn recht.

Kinderen leren bij de Schavuiten al van jongs af aan om te gaan met kinderen met een beperking of ziekte. Hierdoor wordt er een inclusief beeld van de maatschappij weergegeven. Anderzijds kan het zieke kind zich meer optrekken aan de “gezonde” ontwikkeling van andere kinderen om zich heen en leert daarmee van de beste pedagoog de kinderen zelf (Reggio Emilia).

2.2 Visie

“Samen staan wij sterk. Iedereen binnen de Schavuiten mag zichzelf zijn en wordt gewaardeerd om wie hij/zij is. Iedereen is uniek”.

Kinderopvang biedt iets extra's naast de gezinsopvoeding, een omgeving waarin het kind met andere kinderen kan spelen en leren. Op de Schavuiten proberen we een zo optimaal mogelijk ontwikkelingsklimaat te creëren voor ieder kind. De ruimtes zijn zo ingericht dat kinderen worden geprikkeld tot spel en verkenning. Bij de Schavuiten bieden we een opvoedingsklimaat waarin kinderen hun persoonlijke en sociale competenties kunnen ontwikkelen en zich normen en waarden eigen maken. Er wordt gewerkt met een vaste dagstructuur. De voorspelbaarheid van een vast dagritme creëert een gevoel van vertrouwdheid en veiligheid bij de kinderen.

De pedagogische visie van De Schavuiten luidt als volgt: “Het kind vooral kind laten zijn”. Dit betekent dat: We een kind al van jongs af aan het gevoel geven dat het begrepen en gewaardeerd wordt.

2.3 Missie en visie op de groepen

Om uit te dragen waar wij voor staan, hebben wij gekozen voor opvang op verticale groepen. Op de verticale groep zitten kinderen met en zonder extra zorgbehoeften in verschillende leeftijden voor langere tijd bij elkaar op een groep. De vaste gezichten, van zowel de kinderen als de medewerkers bieden een veilige en vertrouwde basis voor de kinderen. De kinderen leren van elkaar. Ze kunnen zich optrekken aan kinderen die verder zijn in de ontwikkeling, leren rekening te houden met elkaar en elkaar te helpen. Wij denken graag in mogelijkheden en willen dit ook meegeven aan alle kinderen.

Door peuters passende activiteiten te bieden, krijgen alle peuters hetzelfde programma aangeboden waarbij er uitdaging geboden wordt die past bij de ontwikkeling.

Zie hiervoor het peuterprogramma.

Op de groepen komen wij op eigen wijze tegemoet aan de ontwikkelingsbehoeften van alle kinderen. Meer hierover is te lezen in de volgende hoofdstukken.

3. Integratie

3.1 Ieder kind is uniek

Door de integratie van de bovenstaande verschillende doelgroepen, voldoen wij aan onze visie. Om aan de behoefte van beide doelgroepen te voldoen hebben wij een verscheidenheid aan opgeleid personeel in huis.

Op pedagogisch vlak werken er MBO en HBO geschoolde medewerkers. Zij zijn gespecialiseerd in het bieden van een optimaal pedagogisch klimaat voor zowel de reguliere kinderen als de kinderen met een extra zorgbehoefte. Zij zetten zich in om tegemoet te komen aan de behoefte van ieder kind.

Daarnaast werken er MBO en HBO (kinder)verpleegkundigen bij De Schavuiten. Zij zien er op toe dat de kinderen met een extra zorgbehoefte de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben.

Dit waarborgen zij door dagelijks spelenderwijs contactmomenten in te bouwen en met een verpleegkundige blik te observeren. Dit doen zij bijvoorbeeld door mee te draaien tijdens de activiteiten of een kind buiten de groep individuele begeleiding of verpleegkundige zorg te bieden. Op deze wijze ontvangt het kindje met een extra zorgbehoefte de juiste begeleiding en kunnen de pedagogisch medewerkers het optimale pedagogische klimaat op de groep waarborgen.

Bovenstaande vraagt een goede samenwerking en nauw overleg tussen verschillende disciplines, zodat elk uniek kind gehoord en gezien wordt.

3.2 Documentatie

De pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor het bijhouden van de ontwikkeling van de kinderen. Zij rapporteren bijzonderheden en ontwikkelingen in het kinddossier. Ook schrijven zij 1 keer in de maand de digitale kindschriftjes op basis van ontwikkelpunten. Zij zijn het aanspreekpunt voor ouders, zijn verantwoordelijk voor observaties en het houden van de oudergesprekken.

Bij kinderen die extra zorgbehoefte hebben zal er naast de pedagogisch medewerker een verpleegkundige eindverantwoordelijk zijn. De verpleegkundige is verantwoordelijk voor de rapportage op de zorgdoelen via Evry (digitaal zorgdossier) en het contact met derden. De verpleegkundige is ook aanwezig bij het oudergesprek.

4. De vier pedagogische basisdoelen van Marianne Riksen Walraven

De kwaliteitseisen in de wet Kinderopvang zijn gebaseerd op de pedagogische basisdoelen van professor J.M.A Riksen-Walraven. Marianne Riksen Walraven beschrijft vier pedagogische basisdoelen die van belang zijn voor de ontwikkeling van het kind:

- Bieden van veilige basis;
- Stimuleren van persoonlijke competentie;
- Bevorderen van sociale competentie;
- Overdragen van normen en waarden.

4.1 Bieden van een veilige basis

Het bieden van een gevoel van veiligheid, is wellicht de belangrijkste voorwaarde voor een kind om zich te kunnen ontwikkelen tot een emotioneel evenwichtig mens. Als een kind zich emotioneel veilig voelt, kan het zichzelf zijn, is het geïnteresseerd in zijn omgeving, staat het open voor nieuwe leerervaringen en kan het profiteren van de mogelijkheden zich verder te ontwikkelen.

Om een kind een veilige basis te bieden zorgen we dat een kind bij de start op een groep zich welkom voelt. Dit doen we door ieder kind te laten zien dat het er bij hoort. We maken dit zichtbaar door:

- ieder kind een eigen mandje met naam en foto te geven voor zijn/ haar spullen;
- bij de kapstok een foto van hem of haar te hangen en een zak met zijn of haar naam er op;
- Er hangt een foto van hem of haar op de groep.

Zo ziet een kind dat het onderdeel is van de groep en er bij hoort.

Opvang bij De Schavuiten vindt grotendeels plaats op de stamgroepen. Iedere groep beschikt over vaste medewerkers, zodat de kinderen tijdens de opvang vaste gezichten zien. Een leidster die het kind echt kent en de juiste signalen oppakt draagt bij aan een veilig gevoel.

Om je veilig en geborgen te voelen is het ook belangrijk dat er structuur is en grenzen zijn. Structuur en grenzen bieden namelijk duidelijkheid en voorspelbaarheid, iets wat voor veel kinderen van belang is.

Deze structuur en grenzen zijn terug te vinden in de pedagogische werkplannen van de groepen. De pedagogische werkplannen zijn een vertaling van het pedagogisch beleid naar beleid op groepsniveau. Bij De Schavuiten worden de grenzen op een positieve manier aangegeven, door uitleg te geven en alternatieven aan te bieden aan de kinderen. Omdat er een vaste structuur en duidelijke regels zijn, zien we dat de kinderen zelf ook meehelpen om andere kinderen hier aan te herinneren. Ze zijn elkaars eerste pedagoog.

4.2 Stimuleren van persoonlijke competentie

Om bij te dragen aan de ontwikkeling van de kinderen die opgevangen worden bij De Schavuiten, worden de kinderen op spelende wijze begeleidt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan themagerichte bewegingsactiviteiten voor de motorische ontwikkeling.

Op iedere groep werken de leidsters met een thema en activiteiten die passen bij de ontwikkelingsleeftijd. Zij letten hierbij op of verschillende ontwikkelingsgebieden aangesproken worden. Hierbij wordt ook gekeken naar de mogelijkheden van ieder kind. Dit geldt dus ook voor de kinderen met een zorgvraag. Hierbij kan daarnaast ook therapie vanuit andere disciplines worden ingezet.

De activiteiten worden met de hele groep (bijvoorbeeld in een kring), in kleine groepjes of individueel aangeboden. Hierbij wordt er gekeken naar de behoeften en wensen van de kinderen. Ook worden verschillende ontwikkelingsgebieden aangesproken buiten de geplande activiteiten om. Denk bijvoorbeeld aan het vrij spel op de groepen en het buiten spelen. Hierbij wordt (waar nodig met begeleiding) geoefend met bijvoorbeeld de motorische vaardigheden en sociaal emotionele vaardigheden.

Bij De Schavuiten wordt veel gebruik gemaakt van ondersteunende gebarentaal. Deze ondersteunen de mogelijkheden van de kinderen en de leidsters om met elkaar te communiceren. Ondersteunende gebarentaal wordt over de gehele dag ingezet. Tijdens de start van de ochtend en middag, waar de pictogrammen van het dagprogramma worden besproken en tijdens gesprekken en activiteiten met kinderen. Het gebruik van ondersteunende gebaren ondersteunt en bevordert de spraak-taalontwikkeling van kinderen en geeft kinderen houvast en zelfvertrouwen. Elkaar al vroeg kunnen begrijpen geeft een gevoel van veiligheid en vertrouwen.

4.3 Bevorderen van sociale competentie

Al vanaf het prille begin wordt het contact met andere kinderen ondersteund. Denk hierbij aan het naast elkaar laten spelen of even tegenover elkaar zitten in een wipstoel, een helpende peuter bij de schoenen uit doen van een ander kind of een peuter die een pedagogisch medewerker mag helpen met het geven van een fles aan een baby.

Waar het contact van één of meer van de kinderen niet prettig wordt ervaren geven de leidsters het goede voorbeeld. Bij afpakken wordt er bijvoorbeeld ander speelgoed aangeboden en het afgepakte speelgoed teruggegeven. Dit wordt op een positieve manier verbaal ondersteund.

Naarmate de kinderen ouder worden, wordt er onderling meer contact gemaakt. Samen delen, beurtgedrag en plezier in samen spelen worden door de leidsters bevordert door te observeren, mee te spelen en soms ook actief terughoudend te zijn. Ook helpen thema gerichte activiteiten bij het bevorderen van samen spelen en samenwerking. Een kringactiviteit, boekje of poppenkast kan ook helpen om inzicht te geven in sociale vaardigheden.

4.4 Overdragen van normen en waarden

Normen en waarden zijn voor ieder mens anders. Wat iemand belangrijk vindt of niet, is voor iedereen anders. Bij de opvoeding van het kind spelen normen en waarden een belangrijke rol. Kinderopvang wordt inmiddels gezien als een voor het kind belangrijke leefomgeving buiten het gezin. Hierin is de voorbeeldfunctie van de leidsters van groot belang. Ze leren de kinderen spelenderwijs hoe het zich in de dagelijkse omgang hoort te gedragen. Ze leren het kind waarden en normen als:

- respect te hebben voor anderen, elkaar te accepteren (beurtgedrag, lief zijn voor elkaar);
- elkaar te begroeten door bij dagopening elkaar met ondersteunende gebaren goedemorgen te wensen;
- voorzichtig zijn met elkaar en elkaar helpen.

De leidster staan achter deze normen en waarden en dragen deze uit. Bijvoorbeeld door bepaald gedrag uit te vergroten en kinderen mee te laten denken over een oplossing. Op deze wijze leren de kinderen normen en waarden die ze de rest van hun leven goed kunnen gebruiken.

Gedurende de dag, de week, de maand en het jaar zijn er terugkerende rituelen, thema's en feesten. Zoals het vieren van verjaardagen, zomer-Sinterklaas- en Kerstfeest. Kinderen leren de betekenis van deze vieringen door bijvoorbeeld verhalen en knutselactiviteiten. Ook wanneer een kindje vertrekt of naar school gaat besteden we hier aandacht aan.

5. Onze werkwijze

5.1 Reggio Emilia en Emmi Pikler

De volgende onderdelen uit de pedagogiek van Reggio Emilia en Emmi Pikler vormen een onderdeel van de visie van de Schavuiten.

Reggio Emilia

Kinderen zijn elkaars eerste pedagoog, dit wil zeggen dat kinderen leren van elkaar. Ze vullen elkaar aan en door van en met elkaar te leren groeit hun zelfvertrouwen als individu. Volwassenen begeleiden kinderen in dit proces, zij reizen als het ware mee en zij helpen waar nodig. Het belangrijkste wat de volwassene doet is luisteren. Luisteren betekent beschikbaar zijn voor de ander en voor wat deze heeft te zeggen. Het betekent open staan voor de 100 (en meer) talen van het kind, hiermee worden de verschillende manieren van contact maken bedoeld. Daarnaast vervult de volwassene een belangrijke voorbeeldfunctie op allerlei gebieden, zoals taal, omgangsnormen en eetmanieren. Tenslotte is de ruimte, de omgeving, van belang. De omgeving is prikkelend, uitdagend en uitnodigend om op onderzoek uit te gaan. Het kind moet zich op zijn gemak en welkom voelen.

Emmi Pikler

‘Het is van wezenlijk belang dat het kind zoveel mogelijk zelf ontdekt. Als we hem helpen elk probleem op te lossen, beroven we hem juist van datgene wat voor zijn mentale ontwikkeling het belangrijkste is’. Belangrijk is: Respect voor de behoefte aan een stabiele persoonlijke band. Respect voor de zelfstandige activiteiten van het kind. De noodzaak om het leven van het kind zinvol te organiseren.

5.2 De ontwikkeling uitdagen en ondersteunen

Op een dag worden er afwisselend gezamenlijke activiteiten, activiteiten in kleinere groepjes en momenten van vrij spel geboden op leeftijd en/of ontwikkelingsniveau. Dit wordt op iedere groep als start van de ochtend en middag kenbaar gemaakt, door middel van een dag/middag opening. Hierbij worden pictogrammen en ondersteunende gebaren gebruikt. Dit terugkerende vaste ritueel op de groep schept duidelijkheid en rust. De kinderen weten wat er van hen verwacht wordt. Ook helpen ze elkaar hieraan herinneren.

De leidsters werken met elkaar aan een ontspannen en positief groepsklimaat. Dit wordt onder andere gedaan door een positieve insteek en uitnodigende gezamenlijke activiteiten.

Bij kinderen wordt de hiërarchie onderling regelmatig opnieuw bepaald. Dit gaat soms gepaard met onenigheid en conflict. Een natuurlijk groepsproces, waarbij de leidsters ondersteuning biedt waar nodig. Hierbij valt te denken aan het verbaal begeleiden van conflicten en begrenzen van ongewenst gedrag. Een actief terughoudende houding geeft de kinderen de kans om zelf oplossingen aan te dragen. Waar nodig biedt de leidster ondersteuning.

Activiteitsaanbod

Aan alle kinderen worden passende themagerichte activiteiten aangeboden. Dit kan gezamenlijk, in kleinere groepjes of individueel zijn. Bij deze activiteiten worden allerlei ontwikkelingsgebieden aangesproken, zodat deze naast het plezier ook bijdragen aan de ontwikkeling van de kinderen. Op iedere groep worden activiteiten uitgewerkt die passen bij de ontwikkelingsleeftijd van de kinderen. Binnen deze activiteiten kunnen aanpassingen gemaakt worden, om de activiteit voor iedereen aantrekkelijk en uitdagend te maken. Voor de kinderen vanaf 2 jaar hebben we een speciaal peuterprogramma waar de kinderen voor kunnen kiezen om aan mee te doen.

Peuterprogramma

Voor de kinderen van 2 t/m 4 jaar is er twee keer per dag de mogelijkheid om deel te nemen aan het peuterprogramma. Dit biedt de oudste kinderen de mogelijkheid om naast de voordelen van de opvang op de verticale groep, te spelen, ontdekken en ontwikkelen met een groter aantal leeftijdsgenoten. De pedagogisch medewerkers stimuleren het onderlinge contact tussen de kinderen door samen te delen, spelen en ontdekken. De kinderen leren hierbij voor zichzelf op te komen, rekening te houden met anderen en vriendjes te maken.

De activiteiten en (spel)materialen zijn aangepast bij hun leeftijd en ondersteunen de ontwikkeling. Hierover is meer informatie te vinden in het peuterprogramma werkplan. Een bijkomend voordeel is dat er op verticale groepen momenten ontstaan waarin extra rust en ruimte voor de baby's ontstaat. Letterlijk meer ruimte om te ontdekken en om een activiteit op het niveau van de jongste kinderen aan te bieden.

Spelmateriaal

Op alle groepen zijn spelmaterialen beschikbaar voor de kinderen om zelf te pakken. Deze materialen worden iedere 6 weken deels gewisseld. Zo wordt de omgeving prikkelend en uitdagend gehouden. Naast de zelf te pakken materialen, zijn er ook materialen die onder begeleiding gebruikt mogen worden. Hierbij kan gedacht worden aan knutselmateriaal, zoals scharen en spel materiaal met kleine onderdelen. De krijgen deze onder begeleiding aangeboden. Ook kunnen de kinderen hier naar vragen bij de medewerkers op de groep. Bij het aanbod van zelf te pakken materiaal, wordt gekeken naar het aanspreken van de verschillende ontwikkelingsgebieden en de mogelijkheden en uitdagingen van de kinderen. Ook wordt er spel materiaal aangeboden wat past bij het lopende thema.

Spelen buiten de eigen groep

Buiten de groepen om zijn er meerdere plekken waar activiteiten ondernomen kunnen worden. Bij deze activiteit gaat de eigen groepsleidster mee.

Er kan gekookt worden in de keuken, een muzikale activiteit gedaan worden in de muziekkamer, een sportieve activiteit uitgevoerd worden op het plein, geverfd worden op grote vellen in de hal en interactief voorgelezen worden in de bibliotheek.

Daarnaast bieden wij de mogelijkheid om op verschillende momenten kinderen de ruimte te geven om op een andere groep mee te spelen. Bijvoorbeeld om met een broer(tje) of zus(je) te kunnen spelen. Hier gaat een kind mee met de eigen leidster die het kind overdraagt aan de groepsleidster van de betreffende groep. Spelen op andere groepen geeft de kinderen de kans om te spelen met andere materialen, andere kinderen en in andere ruimtes.

Motorische en zintuiglijke ontwikkeling

Op alle groepen worden activiteiten aangeboden die zowel het horen, zien, ruiken, voelen en bewegen stimuleren. Voorbeelden hiervan zijn voelbakken met verschillende themagerichte voorwerpen, een geurenspel, een themagerichte kijkdoos, en sensorisch materiaal.

De grove motoriek wordt gestimuleerd door middel van bewegingsspelletjes, gymmen en dansactiviteiten. Ook wandelen, bijvoorbeeld naar de grote speeltuin en het buiten spelen dragen bij aan de ontwikkeling van de grove motoriek.

Er worden regelmatig nieuwe activiteiten ingebracht, activiteiten afgewisseld en uitgewisseld tussen de groepen om het aanbod uitdagend en uitnodigend te maken. Naast het aanbieden van nieuwe activiteiten worden vaste en bekende bewegingsactiviteiten aangeboden.

Cognitieve ontwikkeling

Bij De Schavuiten stimuleren we de cognitieve ontwikkeling door ruimtes (zowel binnen als buiten) zodanig in te richten dat de kinderen worden geprikkeld om te spelen, te ontdekken en na te denken. Denk hierbij aan puzzels, vormenstoof en constructief materiaal. De materialen die aangeboden worden zijn passend voor de ontwikkelingsleeftijd van de kinderen. Bepaald materiaal is niet geschikt voor alle kinderen, dit materiaal wordt dan ook alleen onder begeleiding aangeboden bijvoorbeeld aan tafel of tijdens het peuterprogramma in een andere ruimte.

Om de ruimte en de materialen uitdagend te houden wordt er iedere zes weken gewisseld van aanbod. Een deel van de materialen wordt verwisseld. Het aanbod wordt aangepast aan het lopende thema en aan de behoeften van de kinderen op de groep en de mogelijkheden.

Ook worden er activiteiten aangeboden die het denkvermogen uitdagen. Bij de peuters wordt er in de kring regelmatig gebruik gemaakt van denksleutels en kunnen de kinderen onder begeleiding spelen met smartgames en andere uitdagende spellen en spelmateriaal. Het herkennen van kleuren, sorteren van materialen en verdwijnspeletjes zijn voorbeelden waarbij de leidsters de cognitieve ontwikkeling stimuleren.

Taal- en spraakontwikkeling

De groepsleiding en de kinderen communiceren continu met elkaar door middel van lichaamstaal, gebarentaal, praten en zingen. Bij De Schavuiten wordt er op iedere groep gewerkt met pictogrammen en gebaren ter ondersteuning van de gesproken taal. Om de taal- en spraakontwikkeling te ondersteunen worden ook boekjes voorgelezen, wordt er veel gezongen en wordt er door bijvoorbeeld een kringgesprek op de peutergroep en het peuterprogramma ruimte gecreëerd om ervaringen met elkaar te delen en naar elkaar te luisteren. Er wordt altijd gezocht naar een adequaat communicatiemiddel, afgestemd op de mogelijkheden van het kind.

De pedagogisch medewerkers hebben een grote voorbeeldfunctie. De kinderen nemen de wijze waarop de pedagogisch medewerkers met elkaar en met de kinderen communiceren als voorbeeld voor hun eigen manier van communiceren. Voorbeelden hiervan zijn vragen stellen aan elkaar, beurtgedrag in gesprekken en elkaar aankijken in gesprekken.

Ook worden er door de voorbeeldfunctie veel normen en waarden overgedragen op de kinderen. Interacties tussen kinderen worden door de leidsters begeleid, door actief mee te luisteren en te ondersteunen waar nodig. Spelenderwijs leren kinderen over de eigen emoties, emoties van anderen en hoe je op een prettige manier met anderen om kan gaan. Hierbij worden emoties van kinderen benoemd en worden bijvoorbeeld boekjes gelezen en besproken, emotiekaarten en poppenkast ingezet.

Creatieve ontwikkeling

Om de creatieve ontwikkeling te stimuleren is het aanbod aan materialen op De Schavuiten divers. Enkele voorbeelden zijn:

klei, papier, waskrijt, potloden, stiften, prikblok, verf, scheerschuim, naai- en rijgmateriaal, plakken, knippen, stickers, muziek, overhead projector om met licht en vormen op de muur te spelen, kosteloos materiaal, stempels, spatzeefjes.

Het creatieve proces vinden we bij De Schavuiten belangrijker dan het resultaat. De kinderen mogen zelf kiezen of hun creatie mee naar huis genomen wordt of ten toon gesteld wordt op de groep.

5.3 Volgen van ontwikkeling

Van ieder kind wordt de ontwikkeling gevolgd. Ieder kind ontwikkelt zich op zijn of haar eigen tempo. Wij houden in de gaten waar een kind zich bevindt in zijn of haar ontwikkeling en kijken hoe wij de ontwikkeling kunnen ondersteunen. Naast vaardigheden houden wij het welbevinden van de kinderen goed in de gaten. Het welbevinden is dan ook onderdeel van onze observatielijsten.

Ieder kind bij De Schavuiten is gekoppeld aan een eerst verantwoordelijke medewerker (EVM-er). Dit is één van de vaste leidsters op de groep. Er wordt aan ouders bekend gemaakt aan welke eerst verantwoordelijke medewerker het kind gekoppeld zal zijn. De ontwikkeling van de kinderen wordt door de EVM-er bijgehouden in de elektronische kindschriftjes van KDVnet en ondersteund met foto's. Deze rapportage wordt iedere maand bijgewerkt en wanneer nodig vaker.

Bij een eventuele overgang naar een andere groep wordt er bij het overgangsgesprek doorgegeven aan ouders wie de nieuwe eerstverantwoordelijke medewerker wordt. Gesprekken met de EVM-er zijn voor ouders niet verplicht. Ouders kunnen met vragen bij de EVM-er terecht.

Er is bij De Schavuiten gekozen om niet te werken met een Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)-programma. Bij De Schavuiten wordt de ontwikkeling ondersteund door middel van een gevarieerd aanbod van activiteiten. Hierbij wordt er gekeken naar wat er leeft bij de kinderen en waar behoefte aan is. We bieden de kinderen de mogelijkheid om te ontdekken en op die manier te leren. Hierbij wordt onbewust ook gewerkt aan zelfvertrouwen, samenwerking, nieuwsgierigheid, concentratie en doorzettingsvermogen. Om ieder kind wel te kunnen volgen wordt er gebruik gemaakt van observatielijsten welbevinden. Deze observatielijst is bedoeld om zowel de ontwikkeling van het kind op de verschillende ontwikkelingsgebieden als het welbevinden van het kind goed te kunnen volgen. Hierbij worden geen Cito-toetsen afgenomen, maar wordt er spelenderwijs geobserveerd. De bijbehorende lijst wordt ingevuld door de eerst verantwoordelijke medewerker en besproken met ouders tijdens een oudergesprek. Op deze manier wordt de ontwikkeling van de kinderen gevolgd en overgedragen aan ouders. Bijzonderheden in de ontwikkeling worden zo vroeg mogelijk met ouders besproken. Bij de overdrachtsmomenten worden bijzonderheden al kort aangegeven, zodat ouders al op de hoogte zijn. In een oudergesprek wordt bij bijzonderheden gekeken naar de mogelijkheden om te ondersteunen door de pedagogisch medewerkers of verpleegkundigen op de groep. Ook kan er geadviseerd worden ouders door te verwijzen naar externe specialisten als er bijzonderheden zijn in de ontwikkeling. Om een doorlopende lijn te creëren is er een samenwerkingsverband tussen de voorschoolse voorzieningen en basisscholen in Leiden en omstreken. Wanneer een kind bijna naar de basisschool gaat wordt er een digitale vragenlijst (van overdracht Leiden, www.overdrachtleiden.nl) ingevuld over de ontwikkeling van het kind. Deze lijst wordt vooraf eerst met ouders besproken. Als ouders toestemming geven wordt deze lijst naar hen en naar school gestuurd. Wanneer ouders geen toestemming geven, zal deze lijst niet verzonden worden naar school. Ouders krijgen dan een ingevulde observatielijst welbevinden mee. Deze mogen zij zelf overhandigen aan school. Ook de ouders van kinderen die naar een school gaan buiten het samenwerkingsgebied van overdracht Leiden zullen een ingevulde observatielijst welbevinden meekrijgen om zelf te overhandigen aan school.

Via de online overdracht kan aangegeven worden dat er contact gewenst is door middel van een warme overdracht of telefonisch contact. Bij een warme overdracht is er meer ruimte om informatie over te dragen en toe te lichten. Dit zal alleen plaatsvinden met toestemming van ouders.

De ouders van (chronisch) zieke kinderen worden twee keer per jaar uitgenodigd om het welbevinden en de voortgang van het kind te bespreken aan de hand van de halfjaarlijkse rapportages en daarbij behorende zorgdoelen.

De gesprekken vinden plaats op de Schavuiten. De verpleegkundige en de eerstverantwoordelijke medewerker maken hiervoor een afspraak met de ouders en voeren dit gesprek. Een kopie van het verslag van het oudergesprek wordt meegegeven. Wanneer ouders het verslag hebben goedgekeurd en ondertekend wordt het origineel in het dossier van het kind bewaard en krijgen ouders een kopie mee. Op verzoek van ouders of leidsters is het mogelijk om een extra gesprek te plannen.

Op De Schavuiten wordt er voor extra ondersteuning gebruik gemaakt van activiteiten vanuit de methode “Kleine stapjes”. Deze methode wordt ook gebruikt om specifieker te kunnen zien op welk niveau de ontwikkeling van een kind zich bevindt en welke activiteiten het specifieke ontwikkelingsgebied stimuleren. Deze ontwikkelingsgebieden en de activiteiten staan beschreven in een boek. Dit boek wordt er bij gepakt als één of meerdere ontwikkelingsgebieden achter blijven. Bij een vermoeden van een ontwikkelingsvoorsprong hebben we expertise in huis. Dit is in de vorm van een expert ontwikkelingsvoorsprong, de observatiemethode van “Pientere peuters” en ontwikkelingsmateriaal. Op deze manier kunnen kinderen met behoefte aan meer uitdaging vroegtijdig gesignaleerd en begeleid worden.

5.4 Overgang naar een andere groep

Bij het naderen van de peuterleeftijd zal er gecommuniceerd worden naar ouders (afhankelijk van de bezetting) of een kind naar de peutergroep zal gaan of zal blijven in de verticale groep. Uiteraard blijven we hierbij naar het welbevinden van het kind kijken. Blijft hij op de verticale groep of zal hij de overstap maken naar de peutergroep? Als er gekozen wordt voor de overstap naar de peutergroep zal er gebruik gemaakt worden van het wenprotocol. Hierin worden onder andere wenafspraken gemaakt in de weken voor de daadwerkelijke overstap. Op deze manier kan het kind in korte periodes op de nieuwe groep wennen en vertrouwd raken aan de nieuwe gezichten en nieuwe omgeving, waar nodig ook met het vertrouwde gezicht van de vaste leidster van de verticale groep er bij. Er kan een band opgebouwd worden met de nieuwe leidster en kinderen, wat bijdraagt aan een veilig gevoel en een soepele overgang. Er vindt een mondelinge overdracht plaats naar ouder(s)/ verzorger(s) over de wemomenten van hun kind. De wemomenten passen wij aan naar behoeften van het kind en in overleg met ouders.

Na afsluiting van de wemomenten en periode op de verticale groep zal er een enquête meegegeven worden aan de ouder(s)/ verzorger(s). Hierin lezen wij graag terug hoe men de geboden zorg op de oude groep ervaren heeft. Tips zijn altijd welkom!

5.5 Beroepskracht-kind-ratio en samenstelling

Er zijn vijf groepen bij De Schavuiten in Leiden. De groepen bestaan uit maximaal 11-13 kinderen in de leeftijd van 0 t/m 4 jaar. Het aantal op te vangen kinderen is afhankelijk van de grootte van de groepsruimte.

Binnen elke groep is ruimte voor gemiddeld 4 kinderen die meer nodig hebben dan alleen opvang. Dat betekent dat hun zogeheten zorgvraag een belangrijke rol speelt in de dagelijkse verzorging en begeleiding. Binnen het gestructureerde dagprogramma op de groepen, wordt naast het vrije spel en activiteiten gericht aan zorgvragen gewerkt. Deze kunnen variëren van verpleegtechnische handelingen tot oefeningen om de taal op gang te helpen.

Op de groepen zijn 2 tot 3 pedagogische medewerkers aanwezig. Hierbij wordt rekening gehouden met de geldende beroepskracht-kind-ratio regels. Dit wordt aan de hand van de rekentool bepaald.

De diensten van de pedagogisch medewerkers zijn:

- 7.30 tot 16.00/17.00;
- 8.00 tot 16.30/17.30;
- 8.30 tot 17.00/18.00;
- 9.00 tot 17.30;
- 9.30 tot 18.00.

De pauzes worden tussen 13.00 en 14.00 gehouden.

De Schavuiten is open van maandag tot en met vrijdag van 07:30 tot 18:00. Bij De Schavuiten wordt voldaan aan de wettelijke voorschriften voor personele bezetting. Er zijn tijden waarop er mogelijk minder leidsters aanwezig zijn op de groep, zoals het begin van de dag (tussen 07:30 en 08:30), de middagpauze (tussen 13.00 en 14.00) en het einde van de dag (tussen 17:00 en 18:00). Het is wettelijk toegestaan dat op deze momenten (maximaal 3 uur per dag) de helft van de vereiste personele bezetting aanwezig is op de groep. Tijdens deze uren wordt er vrij spel aan de kinderen geboden. Wanneer de kinderen daar behoefte aan hebben kan er individueel of op groepsniveau een activiteit aangeboden worden. Er zijn verpleegkundigen in huis die de groepen kunnen ondersteunen wanneer nodig.

Op alle dagen zijn er door de aanwezigheid van enkele kinderen met een extra zorgbehoefte 2 verpleegkundige aanwezig. Zo nodig ondersteunt de verpleegkundigen de groepen ook in pedagogisch opzicht.

5.6 Personeel

Iedere medewerker heeft een Verklaring Omtrent Gedrag overhandigd aan De Schavuiten en deze is gekoppeld in DUO. Alle medewerkers hebben de juiste opleiding die nodig is om in de kinderopvang te mogen werken. Alle medewerkers hebben kennis van de kwaliteitseisen vanuit de overheid en het pedagogisch beleidsplan

Pedagogisch medewerkers

De groepen worden begeleidt door pedagogisch medewerkers. Dit zijn medewerkers met een MBO en HBO opleidingsachtergrond en veel verschillende krachten en kwaliteiten.

Elke groep beschikt over vaste en vertrouwde leidsters. Bij afwezigheid door vakantie en/of ziekte worden zij zoveel mogelijk vervangen door collega's of bekende invalkrachten. Is een vast gezicht voor een langere periode afwezig dan wordt een nieuw vast gezicht aangesteld. Hierover worden ouders door de teamcoördinator geïnformeerd.

Voor de nul-jarigen geldt dat er maximaal twee vaste gezichten zijn voor het kind. Voor de 1 t/m 4 jarigen zijn dat drie vaste gezichten.

Verpleegkundigen

De verpleegkundigen hebben een omloopfunctie waarin zij zich echt richten op de verpleegkundige zorg en het verpleegkundig proces. Zij komen de zorg geven bij het kind of kunnen wanneer gewenst het kind apart van de groep nemen om de zorg te bieden. Wanneer de gezondheidstoestand van een kind het noodzakelijk maakt dat er een verpleegkundige in de directe nabijheid op de groep aanwezig is, zal dit worden gefaciliteerd.

Beroepskrachten in opleiding/ stagiaires

Bij de Schavuiten werken er naast de vaste medewerkers ook beroepskrachten in opleiding (BBL) en stagiaires. Zij krijgen een vaste begeleidster aangewezen op de groep. Een beroepskracht in opleiding krijgt pas eindverantwoordelijkheid als zij laat zien dat ze alle competenties die hierbij horen bezit. De stagiaire werkt altijd naast een pedagogisch medewerker, de stagiaire heeft nooit de eindverantwoordelijkheid. Er zal samen met de begeleider gekeken worden naar de uit te voeren werkzaamheden. Deze zijn vastgelegd in een inwerkschema. De werkzaamheden worden uitgebreider naarmate de stage vordert. Een stagiaire wordt niet meegeteld in de leidster-kind ratio. Een beroepskracht in opleiding wordt (deels) meegeteld in de leidster-kind ratio, conform de hiervoor geldende afspraken. Een stagiaire of BBL-er krijgt gedurende de gehele dag begeleiding (feedback) van de vaste medewerkers op de groep. Daarnaast vindt er om de week stagebegeleiding plaats in de vorm van een gesprek.

Praktijkopleider

De stagiaires en beroepskrachten in opleiding (BBL) en werkbegeleiders worden ondersteund door de praktijkopleider (Marli van den Eijnden). Zij wordt betrokken bij de voortgang en ontwikkelingen van de stagiaire/leerling. De praktijkopleider kan extra begeleiding bieden wanneer dit nodig is aan stagiaires/ leerling en werkbegeleiders.

Pedagogisch coach

Om de pedagogische kwaliteit van de opvang te waarborgen wordt het team gecoacht door een pedagogisch coach/beleidsmedewerker (Anne van der Zwart). Zij coacht de groepsmedewerkers in hun pedagogisch handelen en maakt hierbij een vertaalslag van het pedagogisch beleid en de werkplannen naar het werken op de groep. Coaching kan aangevraagd worden door de groepsmedewerkers, of aangeboden worden door de Pedagogisch Coach zelf. Omdat Anne naast haar werkzaamheden als Pedagogisch Coach ook werkzaam is op de groep, is zij dichtbij, benaderbaar en vertrouwd met de werkzaamheden op de groep.

5.7 Extra dagdelen

Er kunnen extra dagdelen opvang aangevraagd. Voor goedkeuring zal eerst gekeken worden naar de groeps grootte en de personele bezetting. Dit kunnen ouders online via KOV-net aanvragen. Er kan, met vooraf gegeven schriftelijke toestemming, gebruik gemaakt worden van opvang op een andere stamgroep.

5.8 Samenwerking met externe partners

Indien er bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen worden waargenomen of andere problemen gesignaleerd worden zal dit altijd eerst met ouders worden besproken. Er wordt gekeken of er binnen de Schavuiten passende ondersteuning geboden kan worden. Als dit niet mogelijk is zullen ouders doorverwezen worden naar passende instanties die ondersteuning kunnen bieden. Met welke partners werken wij samen?

- Basalt, revalidatiecentrum;
- AED (Ambulante Educatieve Dienst, voor consultatie en advies);
- Logopedie;
- Fysiotherapie;
- Ergotherapeut;
- Visio;
- CJG (centrum jeugd en gezin);
- JGT (Jeugd en gezinsteam).

6. Veiligheid

6.1 EHBO

Op onze locatie doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit helaas niet geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen, waardoor EHBO noodzakelijk is. Op onze locatie hebben momenteel drie medewerkers een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO. Vanaf 2022 wordt de EHBO cursus aan alle medewerkers aangeboden. Naast de aanwezigheid van de gecertificeerde kinder EHBO-medewerkers zijn er op alle dagen (kinder)verpleegkundigen in huis. Meer informatie is te vinden in ons beleid veiligheid en gezondheid.

6.2 Veiligheid op de groepen

De pedagogisch medewerkers behoeden de kinderen voor te grote risico's. Deze zijn opgenomen in het beleid veiligheid- en gezondheid. Dit beleid wordt continu bijgewerkt in een proces van beleidsvorming, implementatie, evaluatie en actualisatie. Er is een vast personeelslid aangesteld om dit proces te begeleiden. De risico inventarisatie houden wij als leidraad. Deze wordt tijdens iedere vergaderingen besproken. Alle risico's uitsluiten kunnen we niet en willen we niet. Een kind moet per slot ook kunnen leren van een ongelukje.

Voor de kleine risico's leren de leidsters de kinderen aan hoe zij zichzelf kunnen beschermen. Hierbij valt te denken aan een veilige manier van het op de stoel zitten en omgaan met materialen.

De handleiding 'meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling' van de GGZ is bij de medewerkers bekend. Dit protocol is tot stand gekomen op basis van de Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Dankzij de Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld worden hulpverleners beter begeleid in het snel en adequaat ingrijpen bij vermoedens van verwaarlozing, mishandeling en geweld.

Bij de Schavuiten is een aandachtsfunctionaris aangesteld die is getraind in het begeleiden van de overige personeelsleden in het werken met deze meldcode. Bij De Schavuiten Leiden zijn dit Kylie van Deventer en Femke Niersman. Bij iedere kindbespreking is de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld aanwezig, om tijdig te kunnen signaleren.

De Schavuiten is ISO gecertificeerd en we zijn verplicht een actueel kwaliteitsmanagementsysteem bij te houden. Deze wordt één keer per jaar getoetst door een externe auditor. Ook vinden er inspecties plaats door de GGD. Het inspectierapport is terug te vinden op de website van de Schavuiten.

6.3 Vierogenprincipe

Het is wettelijk verplicht dat er altijd een volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren op een groep waar één medewerker aanwezig is. Dit 'vierogenprincipe' is bedoeld om de veiligheid in kinderdagverblijven te vergroten. De Schavuiten heeft zich ingezet om meekijken en meeluisteren makkelijk te maken. De ruimtes waar de kinderen verblijven zijn altijd vrij toegankelijk. De babyfoons in de kinderkamers staan altijd aan als er kinderen naar bed worden gebracht, als er kinderen in bed liggen en als er kinderen uit bed gehaald worden. Verder lopen er gedurende de dag op onregelmatige tijdstippen personen de groepsruimte in. Hierbij kan gedacht worden aan ouders, leidinggevende, praktijkopleider, pedagogisch coach, ondersteunend personeel, stagiaires en medewerkers van andere groepen. Alle groepen zijn voorzien van een deur met raam, zodat meekijken vergemakkelijkt wordt

6.4 Omgaan met kinderziekten

Als een kind ziek is neemt de groepsleiding altijd contact op met de ouder/verzorger om te overleggen over de mogelijkheden die er zijn. Het kind mag op de groep blijven mits er door de verpleegkundige iets gegeven mag worden bij koorts en/of pijn. Een ziek kind is het beste af bij de ouders maar bij overmacht kan het kind dus op de groep blijven. Hierin blijven we het welzijn van het kind voorop stellen, de pedagogisch medewerkers zijn doorslaggevend bij het bepalen of het kind kan blijven. Heeft het kind andere aandacht nodig dan anders en kunnen wij dit niet bieden binnen de groep, dan zullen zij u verzoeken uw kind op te halen.

6.5 Vaccinaties en infectieziekten

Het volgen van het rijksvaccinatieschema is niet verplicht. Tijdens de intake wordt er wel aan ouders gevraagd of zij de intentie hebben het rijksvaccinatieprogramma te volgen. Kinderen die niet of gedeeltelijk zijn gevaccineerd mogen wij niet weigeren.

In het kader van de AVG zijn ouders niet verplicht om aan te geven of een kind wel/gedeeltelijk of niet gevaccineerd is. Bij een uitbraak van infectieziekten stellen wij de GGD op de hoogte en hangen wij informatie over de ziekte op bij de infoborden voor ouders. Wij faciliteren vaccinaties voor het personeel, zij zijn echter niet verplicht om deze vaccinaties ook daadwerkelijk te halen of te melden of zij dit wel of niet doen.

7. Overig

7.1 Nieuwsflits

Om ouders op de hoogte te houden van nieuwe ontwikkelingen, gebeurtenissen en activiteiten komt er iedere maand een nieuwsflits uit. Deze wordt geschreven door de teamcoördinator met inbreng van alle medewerkers van de Schavuiten. De nieuwsflits komt binnen bij ouders via de app van KOV-net.

7.2 Nieuwsbrief

De groepsleidsters schrijven iedere 3 maanden een nieuwsbrief met de wetenswaardigheden van de groep. Ook deze nieuwsbrief komt binnen via de app van KOV-net. In deze nieuwsbrief is regelmatig algemene aanvullende informatie te vinden. Bijvoorbeeld een tip voor een webinar, informatie over een bepaald ontwikkelingsgebied of opvoedkundig thema of activiteitentips voor thuis.

7.3 Mediabeleid

Digitale media kan als aanvulling op de dagelijkse activiteiten ingezet worden op de groepen. Voor alle leeftijden wordt audio bewust en gedoseerd ingezet. Vanaf twee jaar kan beeldmedia (filmpjes of digitale prentenboeken) als onderdeel van een activiteit gebruikt worden op de groepen. Dit is een aandachtspunt als de jongere kinderen mee participeren in de activiteit dat zij iets anders aangeboden krijgen. Verder vragen wij aan ouders media die via KOV-net gedeeld wordt met ouders/verzorgers niet te delen op social media indien er andere kinderen op te zien zijn.

7.4 Klachtencommissie

Wanneer ouders problemen ervaren aangaande de zorg voor hun kind of algemene regels en werkwijzen die gelden binnen de Schavuiten, kunnen zij zich in eerste instantie richten tot de persoon die het probleem aangaat. Wanneer deze partijen er samen niet uitkomen, dan kunnen de ouders zich richten tot de leidinggevende. Omdat gewoonten, normen en waarden onderling ver uiteen kunnen lopen is goede communicatie, openheid en vertrouwen van groot belang. De Schavuiten is sinds 2009 aangesloten bij een landelijke klachtencommissie. Hier kunnen ouders een klacht neerleggen als deze niet op bevredigende wijze is opgelost middels de interne klachtenprocedure. Voor meer informatie kan het klachtenprotocol op de locatie geraadpleegd worden.

